

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	200 K
Félévre	120 K
Hegyedévre	60 K
Egy hóra	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilkyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beckserek, 1920.

XLIX. évfolyam, 48. szám.

Vasárnap, február 29.

A szegény ember

apját azelőtt rendszerint a jó öreg hajó-kötél ütötte le, manapság a hajó köteleinek a költő által megjelölt feladatát elvégzi eléggé rendesen maga a fiú is. A fiú ma apát üt le, anyja szívében forogja a kést, testvért fojt meg. A fiú és a leány is. Viszont az apa a saját gyermeke életét dobja prédára, anyák szívökvérét mérgezik el. A fel- és lefelémenő ág-beli és oldalági rokonok egymással szemben tanusított hasonló tevékenysége e téren pedig már annyira megszokottá vált, hogy szinte természetesnek tűnik fel és ezért szóra sem érdemes.

Államok a hivatalos hóhéri állások létszámát szaporítják. Annyi a végzett magasabb képesítésű hóhér, hogy egyre újabb állásokat kénytelen számukra kitalálni a társadalmi rend.

Jó barátok egymást figyelmes hasfel-metszéssel köszöntik, szerelmes párok strichninnel kedveskednek születésnapjajándékol.

Ha lapodban szivderítő humort keresel, mulattató hitvesgyilkossági hírt találsz helyette, a tárca helyét utiböröndbe esomagolt nagynénik megcsontított földimaradványai töltik be, a közigazgatási rovatban revolvergolyókkal bélelthasú bankigazgatók esetéről olvasol kimerítő tudósítást és a sport hasábjairól akasztott ember képe mered feléd csufondárosan.

Falusi magányodban, a világváros zajló forgatagában, utszéi kurtakocsmában és az Astoria halljában egyaránt ijedten kutatod szomszédod szándékait: vajjon mi történik veled a következő pillanatban?

A drága, szent emberi életet ma úgy pocskékolja mindenki, mint a rossz pénzt. De ha a pénznek oda is a régi becse, igazi értéke, miért devalválódott annyira az embernek amugy is rövid időre szabott, sok keserőséggel telítődött, de mégis csak szép élete, mely egyedüli legsajátabb tulajdona?

A lesújtó az, hogy az emberi élet megbecsülésének régi szent törvénye csak viszonylagosan vesztette el sérthetlenségét, parancsoló erejét. Az a baj, hogy az élet szeretete annyira elfajult, tulzová és természetellenessé vált a legtöbb embernél, hogy éppen e bűnös önzés miatt nem becsüli semmire másik embertársa életét s ezért kész azt bármikor prédára dobni.

... Tudniillik most fizetik vissza neked a hadikölcsönök kamatait.

Az új beográdi kormány és Olaszország.

Trieszt, febr. 27. (J. S. I.) A „Piccolo della Sera” római tudósítója jelenti: A beográdi kormány megalakulásával Olaszország helyzete rosszabbodott, mert a kormány olyan elemekből áll, amelyek Olaszországgal szemben még kevésbé engedékenyek. A volt kormány kevés reményt nyújtott, a mai pedig még kevesebbet. Különbözik a viszony eddigéle változatlan. Az egyik oldalon áll Olaszország szövetségeseivel, a másik oldalon pedig Wilson elnök és Beograd.

Az okkupált területek nem fizetnek hadikárpótlást.

Beograd, febr. 27. (J. S. I. Hivatalos). A pénzügyminiszter jelenti: Mindazon hírek, amelyeket a demokrata lapok közölnek, hogy t. i. dr. Jankovics Velizár pénzügyminiszter, aki a párisi békekonferencián a mi pénzügyi megbízottunk, azt a véleményt vallotta volna, hogy a mi felszabadított vidékeink úgy kezelendők, mint ellenséges területek és hogy ennek alapján hadikárpótlást kötelesek fizetni, valótlank.

D'Annunzio fenyegetődzik.

Berlin febr. 27. (J. S. I.) A „Baseler National Zeitung” jelenti: Fiume közlelben a demarkációs vonalon 130.000 főnyi jugoszláv legénység áll. D'Annunzio a fenti lap tudósítójának kijelentette, hogy Fiume lakossága inkább fel fogja gyújtani házait, mintsem megengedni, hogy Fiume Jugoszláviának jusson.

A magyar politika hírei.

— Az alkotmányosság helyreállítása. —

Huszár Károly miniszterelnök a nemzetgyűlés elé törvényjavaslatot terjesztett, mely helyreállítja a jogfolytonosságot, megszünteti, illetve jogilag megsemmisíti a Károlyi-féle népköztársaságot és a Kun Béla-féle tanácsköztársaságot, likvidálja az Ausztriával fennálló közjogi, gazdasági, pénzügyi és katonai közösseget, kiegészíti a felelős miniszteriumot új tárcák létesítésével és végül megállapítja a kormányzó államfő alkotmányos jogkörét. A kormányzó államfőre vonatkozólag, a pártok megegyezése alapján a törvényjavaslatok főbb rendelkezései a következők: A kormányzót a nemzetgyűlés titkos szavazással választja. A kormányzó személye sérthetetlen. A kormányzó a törvényeket nem szentesíti, csupán kihirdeti, a nemzetgyűlést nem napolhatja el. Követeket küldhet és fogadhat, szövetségeket és egyéb szerződéseket köthet, a nemzetgyűlés idevágó jogainak megóvása mellett. Az alkotmány vagy a törvény megszegése esetén a nemzetgyűlés felelősségre vonhatja a kormányzót.

Jugoszláv ujságírók Prágában.

Prága, febr. 27. Március 3-ikára várják a jugoszláv ujságírók delegáltjainak megérkezését. Fogadtatásukra az előkészületeket befejezték. A rendezőbizottságban a legtekintélyesebb politikai személyiségek vesznek részt a prágai polgármesterrel az élén. A jugoszláv ujságírók a cseh-szlovák ujságíróknak 14 napig lesznek vendégei. Megnézik Prága nevezetességeit, elmennek Morvaország Brünn városába, valamint Szlovákország fővárosába: Bratislavába stb. Jugoszlávia minden tartományából megy egy-egy ujságíró-delegált az állam költségén. Az ujságírókkal együtt utaznak a közoktatásügyi miniszter kiküldöttjei is, mint a művészet képviselői.

Wallace amerikai nagykövet megsértette a német diplomáciai ügyvivőt

Páris, febr. 27. A „Chicago Tribune” párisi tudósítója táviratozza lapjának: Deschanel elnök fogadóestélyének egyik nevezetessége volt, hogy Mayer német ügyvivő is megjelent az Elyséében. Mayert tulajdonképpen Matsui japán nagykövet, a párisi diplomáciai kar døyenje hívta meg. A diplomaták beszélgettek a német ügyvivővel, Wallace amerikai nagykövet azonban hidegen viselkedett irányában s el akarta kerülni Mayert a tömegben. A német ügyvivőt ez kínosan érintette s az egyik diplomata meg is jegyezte, hogy Mayer olyan arcot vágott, mint egy iskolás gyermek, aki lekészt a kirándulásról. Wallace magaviseletét némiképpen igazolja az, hogy Amerika tulajdonképpen még hadilábon áll Németországgal.

A budapesti gyilkosság.

Budapest, febr. 27. A nyomozás tovább folyik Somogyi Béla és Bacsó Béla újságírók titokzatos gyilkosai után, de eddig pozitív eredmény nincs. Somogyi temetése vasárnap delután ment végbe óriási részvét mellett. A sirnál *Heltai Jenő* újságíró bucsuztatta a halottat. Megtalálták Bacsó Béla holttestét is. Hétfőn boncolták. Temetése kedden volt.

Budapest, febr. 26. Somogyi Béla és Bacsó Béla meggyilkolása ügyében az államrendőrség négy napon keresztül teljes eréllyel folytatta a nyomozást. Nem kevesebb mint száz tanút halgattak ki. A nyomozás vezetőgondolata az volt, hogy megállapítsák, honnan jött az az autó, amelyen Somogyi Bélát és Bacsó Bélát Dunakeszi határába elcipelték és a gyilkosság után hova tünt el. Miután a fővárosban lévő összes autót igazoltatták és a garázsokat átkutatták, kiderült, hogy a budapesti autók alibit tudnak igazolni. Így jutott el a nyomozás oda, hogy az autók kiindulási pontját a vidéken kezdték keresni.

Újabban a rendőrség megállapította, hogy ki a rejtélyes autó tulajdonosa, valamint megállapította azt is, hogy a gépkocsit kiknek utalták ki használatra hivatalos ügyben. Neveket azonban egyelőre nem ad ki a főkapitányság.

LEGUJABB

A veliki becskerekeli jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Beograd, február 27. (Hivatalos). A zagrebi állami vasuti igazgatóság hirdetménye alapján február 23 tól kezdődőleg újból megengedték az árufelvételt a teher-, valamint a gyorsárura a zagrebi vasuti igazgatóság területén. A korábbi árufelüggesztés, amely Bosznia-Brodra, vagyis a bosznia-hercegovinai területre vonatkozott, továbbra is érvényben marad.

Páris, február 27. Páris, Lyon és a Földközi-tenger közötti vonalon a vasuti munkások és tisztviselők között sztrájk tört ki. Eddig ötezer ember lépett sztrájkba. A sztrájk amiatt tört ki, mert a vasuti társaság megbüntetett egy tisztviselőt azért, mert az a lyoni szindikalista kongresszuson részt vett, bár megtiltották, hogy helyét elhagyja. Azt hiszik, hogy a sztrájk általános lesz és ki fog terjedni ezen társaság összes vonalaira.

Beograd, febr. 27. Az „Epocha” jelentő: A szlovén kormány elnökevé dr. Breitzet nevezték ki, a szarajevói kormány elnöke pedig dr. Izrszkics Milán lett. A dalmát kormány elnöke még nincs kiszemelve, mert várják az információkat Dalmáciából.

London, febr. 27. A „Daily Chronicle” tudósítója írja: Ugy látszik, hogy Wilson elnök nyilvánosságra fogja hozni az egész levelezést, amely az adriai kérdésre vonatkozik, mielőtt a szövetségesek átvesszik az ő válaszát.

Beograd, február 27. Gróf Tolsztoj Leó fia: Mihajló, Beogradba érkezett az orosz menekültek utolsó csapatával.

Amerikai misszió Veliki Becskereken.

15 millió dollárnyi kölcsön az S. H. S. királyságban. — John H. Nelson a misszió terveiről.

— Saját tudósítónktól. —

Veliki Becskerek, febr. 28.

A veliki becskerekeli régi állomás egyik külső vágányán redőnyös ablaku nagy zöldszínű termes kocsi áll. Mellette kis vicinális mozdony, amely a fűtést szolgáltatja. Egy amerikai misszió van átutazóban városunkon, ez a hír terjedt el ma korán reggel városzerte.

A Torontai munkatársra kiment az állomásra, hogy felkeresse a missziót és megtudja tőlük mi járatban vannak Becskereken, honnan jönnek, meddig maradnak. Újáról a következő tudósítással számol be:

Beküldtem névjegyet a misszió vezetőjéhez, aki erre meghívott kocsijába. Magas szőke, borotvált arcú, igazi amerikai típus, John H. Nelson mérnök, az amerikai vasuti bizottság tagja, aki a melléje beosztott Ribity Vekoszlav hadnagy társaságában fogadta munkatársunkat. Kölcsönös bemutatkozás után helyet kínál a kitünően párnázott kényelmes kocsiban, amely berendezésével és a szerleáradó kellemes meleggel a régi, ma már csak a mesék világában és emlékezésünkben élő viszonyokra emlékeztet. Eszünkbe jutnak a mostani vasuti kocsik törött ablakai, a kényelmes fapadok, az üres ajtónyílások és akaratlannul is arra gondolunk, mikor lesz megint olyan idő, hogy valamennyire ehhez a kényelmes amerikai kocsihoz hasonló vagonokban fogunk utazhatni.

— Én a Beogradban székelő amerikai misszió közlekedési ügyeinek vagyok a referense, mondotta John Nelson és ennek a vasuti alibi-otstágnak a vezetője. Azért vagyok most uton, hogy a vasuti közlekedési állapotokat tanulmányozzam és a legsürgősebb teendők, a legszükségesebb átalakítások és beruházások felől tájékozódjam.

— Annak a 15 millió dollárnyi kölcsönnek a különféle célokra való fordításáról és helyes felosztásáról tárgyalunk mostan, amelyet az S. H. S. állam az Egyesült Államoktól kapott. Most pár hete uton vagyok már. Lent voltam Boszniában Szarajevóban, azután elmentem Ljubjanába, Zagrebba, voltam Sziszekén, Szabadkán, Zomborban, most lemegyek Pancsovára, holnap pedig Novi Sadra megyek.

— A misszió többi alosztályai ugyanígy tanulmányozzák az egyes kérdéseket, személyesen járnak be az egész országot és a helyszínen szerzett tapasztalatok és információk alapján fogjuk megejteni Beogradban a kormánnyal egyetértően a végleges döntést.

— Nem most jöttünk, de hogy, már tavaly november 20-ika óta vagyunk Beogradban és valószínűleg még egy félesztendőt leszünk itt legalább, míg az összes kérdéseket végleg nem rendeztük. Én remélem, hogy vállalkozásunk szép eredménnyel fog járni és ezzel az amerikai segítséggel nagyban előfognak mozdítani az ujonan alakult, hatalmas jugoszláv állam kiépítését.

— Hogy mit szölok ehhez a vidékhez? Sohasem hittem volna, hogy itt ilyen nagy

lehetőségei vannak a fejlődésnek, a gazdagodásnak, mint ahogy erről most napnap után személyesen is meggyőződöm. Csakhogy ennek a vidéknek ritka természeti kincsei, amelyek hihetetlen jólétnek és gazdagságnak a forrásai, még távolról sincsenek tökéletesen kihasználva. Ha racionális vezetés és irányítás mellett kezdetét veszi itt minél előbb az alkotómunka, olyan jólét és felvirágzás fakadhat a nyomán, amilyenről talán nem is álmodoztak még soha.

— Az amerikai misszióknak a már említett 15 millió dollárnyi kölcsön helyes felhasználása és elosztása kívül a későbbi jövőre is nagy tervei vannak még ezen a vidéken és én remélem, hogy ezeket a szép terveket sorra mind meg fogjuk valósíthatni. A misszió vezetője W. G. Atwood vezérezredes, helyettese Coe ezredes, de az egész nagy organizáció minden egyes tagja érzi ezt, nagy ambícióval dolgozik ennek a célnak az érdekében. Ha önök is oly komolyan akarják a fellendülést, mint amily komolyan mi adjuk a segítőkezet, az eredmény nem fog elmaradni.

Talán még sok érdekes dolgot mondott volna Nelson mérnök, de befutott a kikindai vonat, ahhoz átkapcsolták az amerikai termeskocsit és már csak arra maradt időnk, hogy még egy pohár whiskit igyunk, meg egy szép kövér amerikai cigarettre gyujtsunk. Bucsut vettem a két kedves amerikaiól, megköszöntem nekik, hogy ily szives készséggel álltak rendelkezésemre, amire megígérték, hogy ha legközelebb a misszió egy másik csoportja jön le Becskerekre, értesíteni fogják jövetelükről a Torontai szerkesztőségét.

Caillaux vallomása Károlyi Mihályról.

Genf, február 27. Caillaux pörének tárgyalása, amely tudvalevőleg szombaton kezdődött a francia szenátus, mint állami bíróság előtt, világosságot derített Károlyi Mihálynak ebben az ügyben való szereplésére is. Caillaux azt vallotta, hogy Károlyi önként meglátogatta őt és ajánlatot tett, hogy a „Figaro” ügyében meginterpellálja a magyar képviselőházban Tisza István gróft. A magyar képviselőház erre vonatkozó vitájának anyagát a Figaro pörében is felhasználta. Utóbb egy Duvergerné nevű asszonynak is volt szerepe ebben az ügyben.

Pusztító hóvihár Amerikában.

Newyork, február 27. Az amerikai keleti tengerparton rettenetes pusztítást okozott a hóvihár. Több fürdőhelyet teljesen elpusztított a Coney-Island egészen víz alá került. Ezen a fürdőhelyen több szálló épületét a tengerbe sodorták a hullámok és sok ember elpusztult. Newyorkban, ahol leghevesebben dühöngött a hóvihár, teljesen meg kellett szüntetni a közlekedést. Attól félnek, hogy a Newyorkba való élelmiszerszállítás hosszabb időre megakadt.

HIREK.

Kitüntetés. Dr. *Veszny* Milenkót, a jugoszláv párisi követet az államnak tett kitünő szolgálatai elismerésül a fehér sasrend első osztályával tüntették ki.

Eljegyzések. *Mazant* Józsiát eljegyezte *Stein* János Vel. *Becskereken*. (Minden külön értesítés helyett.)

Zoffmann Artur verseczi földbirtokos eljegyezte *Kremling* Micikét, *Kremling* Ferenc földbirtokos és neje leányát *Fehértemplom*on.

Krek Giza Torontálvásárhely és *Krgics* Zsivkó csendőrőrmester *Bresztovác* jegyesek.

A református templomban vasárnap, f. hó 29-ikén nem lesz istentisztelet.

Iskolai hír. *Novi Sadról* telefonálja tudósítónk: Miután a franciák elhagyták a várost és kiűrtették a kereskedelmi és polgári iskolát, a hatóság a két iskolát átadta rendeltetésének.

Két hajó fa érkezett. Mint a városgazdai hivatal velünk közli, két hajó, összesen nyolcvan vagon fa érkezett *Becskerekre*. A fából először az önkéntes katonák kapnak, továbbá azok, akik eddig egyáltalában nem kaptak. Azok, akik a fa felét a múltkor megkapták, többet már nem kapnak, hanem visszakapják a pénzüket. A fakiosztás a jövő hét keddjén veszi kezdetét.

Ingatlanforgalom. A nagybecskereki telek-könyvi hivatal ingatlanforgalma az elmúlt hétről a következő volt:

Danikov Prókától az 1102. öi. sz. házat aján-dékozás folytán kapta *Danikov* Dusan.

Krizsanov Cini 2 hold 777 és fél □-öi szán-óját megvette *Turinszky* Milos és *Szana* 26.000 koronáért.

Laletin Szánától az 1895. 1896/b. helyrajzi számu házhelyét ajándékba kapta *Laletin* Dusan.

Wattay Endre 2101. ö. i. számu házat meg-vette *Barányi* Istvánné szül. *Jeremi* Matild 70.000 koronáért.

A Téglyári és Építőipari r.-t. egy ház-helyét megvette *Bajgó* Julis és *Róza* 3720 koronáért.

Weiterschan Jakab és neje 2664. ö. i. sz. házat megvette *Glaug* József és neje *Fischl* Gizella 160.000 koronáért.

Német Istvánné sz. *Kovács* Teréz és társai egy házat megvette *Markov* István és *Oppelc* Maria 60.000 koronáért.

Janeckov Nikolics Mára és *Milán* házat megvette *Balázs* Rezső és neje 28.500 koro-náért.

Janeckov Nikolics Mára és *Milán* 3036. ö. i. sz. házat megvette *Szekosán* József 32.000 koronáért.

Arkossy Miklós és neje 288. sz. házat meg-vette *Forray* Péter és neje 39.000 koronáért.

Tabacski Tabakov Joca 773. sz. házat meg-vette *Tabacski* Tabakov Laza 6000 koronáért.

Ippach Antal bégaszentgyörgyi 34. sz. házat megvette *Erdelyán* Emil 57.000 koronáért.

Erdelyán Szima bégaszentgyörgyi 478. sz. házat megvette *Windberg* Ignác és neje 28.000 koronáért.

Koppel Vilmos és neje és *Wiesner* Lajos 1877 □-öi házhelyéből 66 □-ölet megveit *Weiner* Miklós és neje 3400 koronáért.

Sorozási hír. A „Dnevnik” írja: Jugoszlávia összes 1899-1900-ban született hadköteleseit március-áprilisban fogják sorozni. A sorozás azért lesz, hogy az eddig szolgált hadkötelesek behívását kikerüljék és az emberhiányt ilyen pótollják.

Az osztrák-magyar bankjegyek becserélése *Fehértemplom*ban. *Fehértemplom*ban f. hó 24-én megkezdődött az 1000, 100, 50 és 20 K-ás osztrák-magyar bankjegyek becserélése diná-rokra, a városi adóhivatalnál és pedig: d. e. 9-12-ig a környékbeliek, d. u. 2-4-ig a vá-rosiak részére. A becserelés március hó 16-ig tart s csak a rendes bélyegzővel ellátott bank-jegyeket cserélik be.

Menekült orosz püspökök. Oroszországból hat püspök érkezett *Beograd*ba, akik meg-látogatták a vallásügyi minisztert. A mi király-ságunk egyházainál fogják őket elhelyezni.

A munkások Rokkant és Nyugd jegylete ke-belében alakult „Ifjúsági Önképzőkör” f. évi április hó 4-én, *Husvétvasárnap* a *Kaszinó* összes termeiben egy nagyszabású kabaréval egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. A ren-dezőség a programot most állítja össze, a meg-hívók a jövő hó közepe táján bocsájtatnak ki.

Együttal itt közöljük, hogy az önképzőkör f. évi március hó első felében „A tartalékos férj” című 3 felvonásos bohózatot fogja elő-adni a városi színházban. Bővebbet a napok-ban megjelenő falragaszokon és a napila-pokban.

Clemenceau jókedvű. Az amerikai „Associa-ted Press” párisi tudósítója érdekes leírást küldött lapjának *Clemenceau* tengeri utjáról, amely így szól: *Clemenceau*ról elutazása óta nagyon keveset lehetett hallani, de most hogy a *Lotus* utasainak egy része visszatért *Pá-ris*ba, olyan részleteket mesélnek *Clemenceau* utjáról, amelyekből kiderül, hogy „a tigris” nem változott. Az ut elején *Clemenceau* alig mutatkozott a hajó fedélzetén. Nagyon korán feküdt le. Mikor a szikratáviró hírül hozta, hogy *Millerand* folytatni kívánja *Clemenceau* orosz politikáját, a volt miniszterelnök elége-detten jegyezte meg ebédközben:

— Így már rodben van!
A hajó a *Stromboli* tűzhányó mellett hal-ladt el. *Clemenceau* tréfásan mutatott a vul-kánra e szavakkal:

— Ezen a vidéken a központi fűtés nem lehet tulságosan drága. Egy *nyugalomba* vo-nuló embernek egészen keillemes foglalkozás lehet az, ha ott a hágyoldalon lévő kis házi-kóban a vulkánt őrzi.

A *Lotuson* utazott *Jean Coquelin* színész társasága is és jótékony célu előadásokat rende-zett. A programok egy részét *Clemenceau* aláírta és ezeket a műsorokat elárverezték. Nagyon izlett *Clemenceau*nak a *Vermicelli*. Mondta is, hogy minden nap *Vermicellit* akar, mert *Vermicelli*-kurát fog tartani.

— Ugyis vagy tizennégy betegségem van, annyi ahány fontja volt *Wilson*nak és jól esik mindefféle kurát megpróbálni

Egyszer szóba került a merénylet, amelynek

majdnem áldozata lett és *Clemenceau* váll-vonogatva így szólt:

— Figyelmeztettek előre, hogy meg fognak támadni, de ügyet se vetettem rá. Minden-kinek meg kell egyszer halnia. Mindegy, hol és mikor hal meg.

Amikor *Fuad* szultán fogadta és az egyip-tomi helyzetről beszélgettek, kiszaladt a száján ez a megjegyzés:

— Ezek az angolok nem tulságosan ked-vesek.

Dea azután hamar kijavította szavait:

— Nem, nem, az angolok nagyon kedvesek, csak nem igen tudja az ember, hogy milyenek, ha mosolyognak.

Köszönet. A „Vasasok Testedző Köre” által folyó évi február hó 1-én megtartott jelmezes álarcos bálón a következő felülfizetések törté-ntek, melyekért ezuton is leghálásabb köszö-netet mond az egyesület vezetősége: *Kurländer* Imre, *Kónya* Ferenc, *Hazai* Malomipar R.-T., *Szuchy* Árpád, *Engel* Sándor 100—100, *Geidu-schek* A. 75, *Hungária* Gözmalom R.-T. 60, *Schwirlich* Alajos, *Kereskedelmi* R.-T. Szabó-iparosok szakszervezete, *Köves* Pál, *Mészáros* Ferenc, *Guttman*, *Dániel* Ferenc 50—50, *Vági* Sándor, *Beneth* Károly, *Torontáli* Agrárbank, *Rotos* Domino, *Vas- és fémnunkások* szak-szervezete, *Pétráss* olajgyári főgépész, *Wilhelm* Béla, *Schneller* és *Göschl* Testvérek 40—40, *N. N.* 35, *Engel* Ádám, *Straub* N., *Torontál-megyei* Takaré- és Hitelbank, *Benkő* Péter, *Textil* csoport, *Famunkások* csoportja, *Ágoston* N., *Tóth* Lajos 30—30, *Steinitzer* Géza, *Kónya* János 25—25, *Bence* Antal és *Fia* cég 22, *Szabó* Béla, *Halbweisz* Lajos, dr. *Várady* Imre, *Veysz* Aladár, *Metzger* Károly, *Kántor* István, *Mojity* Milorad, *Wentzel* József, *Kosztics* Mi-hály, *Weiterschan* Péter, *Székely* Emil, *N. N.*, 20—20, *Theisz* Ferenc 15, *Kager* & *Lauberg*, *Dankov* Évi, *Hiermann* Ferenc, *Gersabek* 10—10, *N. N.* 5, *Pfeifferné* 4 korona. Ezekon kívül külön köszönetet szavaz az egyesület vezet-ősége a nagybecskereki *Olajgyár* és *Tengeri* Feldolgozó R.-T.-nak az adományozott 2 q tűzifáért és *Szabó* Béla sörgyári igazgatónak az átengedett négy fuvarért.

Gyilkosság Melenczén.

Gagity Boskó téglagyárost vödörrel leütötte a kocsisa. — **Gagity** meg-halt a *Becskereki* kórházban. — **A gyilkos elmenekült.**

— Saját tudósítónktól. —

Veliki *Becskerek*, febr. 28.

Megdöbentő eset tartja izgalomban szerda óta *Vel. Becskerek* szomszéd-ságában lévő *Melencze* községet. Egy az egész környéken ismert vagyonos téglagyárost loitatás közben vödörrel le-ütötte a kocsisa. A szerencsétlen embert behozták a vármegyei közkórházba, ahol másnap meghalt. A tettest, aki elmenek-ült, most mindenfelé keresik.

A „*Torontál*” munkatársa a gyilkos-ságról a következő részleteket jelenti:

Gagity Boskó 43 éves melenczei téglagyáros folyó hó huszonötödikén, szer-dán este 9 órakor tért haza kocsin. *Törökbecsén* járt, ahonnan egy kissé boros fővel érkezett meg a melenczei határban lévő téglagyárába. *Kocsisa* *Mi-lity* Drága is vele volt *Törökbecsén* s ő is felöntött a garatra. Mikor leszállt a kocsijáról és meghagyta *Mility* Drágának, hogy szedje le a diszszerszámokat a lovakról és itassa meg a lovakat. A kocsis azonban ugylátszik nem teljesítette gazdája parancsát, mire szóváltás támadt közöttük, aminek azonban ta-nuja nem volt. *Mility* aztán a szóváltás hevében vödörrel úgy fejbevágtá gazdáját, hogy ez összeesett. Behozták *Becskerekre*, a vármegyei közkórházba. Itt a sebészeti osztály I. emelet 35 ös számu szobájában helyezték el. *Segíteni* már nem tudtak rajta. Magához sem tért. *Koponya-*

csonttörést szenvedett és csütörtök dél-után 5 órakor agyvérzés következtében meghalt.

Mility Drága a cselekmény elkövetése után megszökött. *Velikikikindai* szüle-tésü, valószínűleg odaszökött, avagy azt hiszik, hogy *Törökbecsénél* átment a *Tiszán* és a *Bácskába* menekült. A melenczei csendőrség most nyomozza.

A községi előjáróság telefonon jelen-tést tett az ügyességnék a gyilkosságról, a kórház gondnoksága pedig tegnap reggel *Gagity* Boskó elhunytát jelentette be.

Grsits Pál dr. vezetőügyész utasította a csendőrséget, hogy a legszélesebbkörű nyomozást vezessék be a tettes ellen. A holttest felboncolását egyben elrendelte, hogy pontosan megállapítsák, mi okozta *Gagity* Boskó halálát. A boncolást ma, szombaton délután ejtik meg a közkór-ház halottsházájában.

Gagity Boskó óbecsei származásu egyszerű földművesember volt azelőtt, majd téglagyárat vásárolt *Melenczén* és ettől kezdve kiurasodott. *Mility* Drága, a gyilkos kocsis, már régebben szolgál-tában áll, de ugylátszik más ügyből kifolyólag is haragudott a gazdájára. *Gagity* nőilen ember volt. *Édesanyja* tegnap megérkezett *Óbecséről* és a boncolás után hazaviteti fia holttestét *Óbecsére*.

A hét szükesztendő.

Közélemezési program a bibliában.

Abban a névsorban, amely a románok kolozsvári haditörvényszéke által halálraítelt tiszteket és közigazgatási tisztviselőket sorolja fel, ott találjuk Lukács Ödön nagyváradi polgármesterhelyettes nevét is. Hogy a halálos ítéletet mivel hitva ki maga ellen, nem tudni.

Lukács Ödön nevét azelőtt Nagyvárad falain túl is sokat emlegették, akkor, amikor Magyarországot az élelmiszergondok kezdték foglalkoztatni. Lukács Ödön példaadóan dolgozott Nagyváradon, erős kézzel vezette a közellátási akciót és nem csak agilitásával, hanem kitünőtletével is enyhített a lakosság helyzetén.

Sikerének titka főképpen a nagy előrelátása volt. Nem akkor futott az élelmiszekek és a tüzelőanyag után, amikor már kifogyott belőlük a város, hanem jóelőre igyekezett elhárítani a fenyegető bajokat. Ő volt különben az első ember, aki a háboru kitörése után az élelmészeti kérdések nagy fontosságát hangsúlyozta. Gróf Tisza István miniszterelnököt meggyőzve a hadüzenet napján figyelemztette az elkövetkezendő inségre. Tette pedig ezt egy igen eredeti módon. Elővette a bibliát és Mózes I. könyve 41. részének 29—31. és 33—36. bekezdését — amelyekben Józsefnek Faraó álmára vonatkozó magyarázata foglaltatik — kiírta és elküldte Tisza Istvánnak, úgy, amint itt következik:

29. Imé hétesztendő jó és nagy bőség lesz egész Egyiptomban.

30. Azok után pedig következik az éhség hét esztendeje s minden bőséget elfelejtének Egyiptom földjén és megemészti az éhség a földet.

31. És nem ismerzik meg az előbbi bőség a földön az utána következő éhség miatt, mert igen nagy lesz.

33. Most azért szemeljen ki a Faraó egy bölcs férfit és tegye Egyiptom földjén gondviselővé.

34. Cselekedje ezt a Faraó és rendeljen tisztartókat az országnak és szedjen ötödöt Egyiptom földjén a hét bő esztendőben.

35. És takarítsák be a következő jó esztendők minden termését és gyűjtsenek gabonát a Faraó keze alá, élelmül a városokban és tartsák meg.

36. És legyen az élelem tartalékban az ország számára az éhség hét esztendéjére, melyek elkövetkeznek Egyiptom földjére, hogy el ne vesszen e föld az éhség miatt.

Ennél jobb közélemezési programot, mint aminőt a biblia adott, hiába teltek el évezredek, senki sem csinált meg. Lukács Ödön, bár szakértő volt, semmiféle szakkönyvben sem talált okosabbat ennél s ezért ezt küldte el Tiszának. Hogy az események mennyire igazolták, ezt immár nem sokára, pontosan a hét szükesztendő, szó szerint való beteljedésén érezzük.

Tudja-e Ön már, hogy mi
a **FRIGOLIN**

a legtekélyesebb és legjobban bevált szer még a legsúlyosabb fagyási esetekben is,

a **FRIGOLIN**

egyedüli gyógyszere

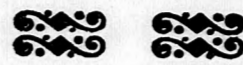
rheuma, ischias, neuralgia és bármilyen meghűléstől eredő bajoknak készíti:

Gyógyszertár „Az arany kereszt-hez”, Kevevára. (Bánát.) 340

Kapható mindenütt!

A Voltánál Karbíd nagyban kapható

Telefon 137.

306

A Pilseni Polgári Serfözde f. évi március havában megkezdí a világhírű

pilseni ősforrás

kimérését, mely minőségileg teljesen megfelel a békebeli sörnek.

Előjegyzéseket azonnali szállításra felvesz Vojvodina, Szerémség, Szlavonia és Bosznia részére a Pilseni Polgári Serfözde vezérképviselöte:

Fraud I. Fiai cég, Novisad.

Gyermekkel jól bänni tudó

nevelőnőt

keresek 4-től 8 éves gyermekeim mellé. 364

Özv. Probst Alfrédné
Torontálszécsány.

ÉRTESÍTÉS. Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Obilityeva (Zápolya) ulica és Obala Princeze Jelne (Gizella-part) sarkán, a volt Karácsonyi-féle házban

lakatosműhelyt nyitottam,

ahol minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan készítek. Kérve a t. közönség szíves pártfogását, maradok teljes tisztelettel

Dalinyák Mihály lakatos-mester.

Tükrök, linoleum-szőnyeg, réz-ágy, csillárok, nőiíróasztal stb. eladó.

Megtekinthető: Vojvode Putnika (Alkotmány) ulica 7. sz., csakis d. u. 2^{1/2}—4 óráig. 298

|| Van szerencsém a t. közönség figyelmét a Gyapjuipar r.-t. ||

tavaszi gyártmányaira

|| felhívni, melyek nálam gyári árbán kaphatók. ||

Tóth József férfiszabó
főbizományos. 282

Karbíd nagyban legolcsóbb napiárban.

Nagy választék karbidlámpákban. • Nagymennyiségű la karbid égő olcsón kapható. • Cink és horgonyzott vaslemez raktáron. • Patkószögek kg-ja 25 koronaért. • Műszaki cikkek, tömitések és szerszámárak. 341

Fischer Testvérek Ujvidék, 11., Rákóczi Ferenc-ut 15

Eladó

három szoba butor (hálószoba, ebédlő és vendégfaló) teljes berendezéssel, mintszőnyegek, függönyök, tyllimek, képek, faliorák, ágyneműk, evőeszköz, porcellán, üvegtermék, konyhabolmi és egyéb aprósággal

Hadzsics Lázár-utca 2992. sz. alatt.

A Páris-szálló pincéjében lehet csak

jól és olcsón étkezni,

amiről bárki személyes meggyőződést szerozhat, ha fizet egy reggeli, ebéd és vacsoráért **24 koronát.**

Szíves pártfogást kér **Hollósy József.**

Rüht és viszketéget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitünően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Nagybeeskerek, Gabona-tér.

Ögyes varrólányok

azonnal felvételnek

Wehner Jánosné

divattermében, Váraljai-utca 4. sz. 402

Eladó

egy négyes cséplő, golyós csapággal, hajtógép, 9 lóerős benzínmotor, 12 lóerős gőzmotor, esztergapad, súlya 35 métermáza, csucstáv 3500 mm., egy bolinder motor 6 lóerős, kukoricamorzsoló, körfűrésszel, szij nélkül. 390

Érdeklődni lehet:

Takács Lajosnál, Tuczakov-malom, Aracs.

Cirokseprő-kötés

felébe kiadatik.

Cim a kiadóhivatalban. 379

Erdős Emil gabonakereskedő vetőmagkereskedése Nagyikindán

Bánáti elsőrendű kerti és gazdasági magvak, Mauthner' rendszerű eladása.

Kizárólag elsőrangú gazdaságok vetőmag ajánlatait kérem. — 390